

prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
Judecător: A. Andronic
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

10 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Dumitru Visternicean
Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Vieru Călin, prin intermediul reprezentantului, avocatul Caldîba Vitalie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Peterson Nona împotriva lui Vieru Călin cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2017,

c o n s t a t ă :

La 13 iunie 2013, Peterson Nona a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Vieru Călin, ulterior la 21 ianuarie 2016, prin cererea de concretizare a cerințelor a solicitat încasarea datoriei în sumă de 10 000 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 6 758,62 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Vieru Călin în beneficiul Nonei Peterson suma de 10 000 euro cu titlu de datorie și suma de 6 758,62 euro cu titlu de dobândă de întârziere, echivalentul în lei MD la data executării. (f.d. 197-200)

La 21 noiembrie 2016, Vieru Călin, prin intermediul reprezentantului, avocatul Caldîba Vitalie a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, invocând dezacordul cu hotărârea pronunțată. Concomitent, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (4), invocând situația financiară precară. (f.d. 195-196)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2017, a fost respinsă cererea lui Vieru Călin privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vieru Călin, fiindu-i acordat apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7 816, 35 lei și explicând că în cazul în care în termenul stabilit nu v-a prezenta dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. Totodată, instanța de apel i-a comunicat apelantului că poate lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe prin intermediul site-ului oficial al Judecătoriei Chișinău sau la sediul Curții de Apel Chișinău și a numit ședința de judecată pentru 4 iulie 2017 ora 11:00. (f.d. 204-205)

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 s-a dispus citarea în mod repetat a apelantului și reprezentantului acestuia, deoarece la dosar lipsește citarea legală a acestora, ședința de judecată fiind amânată pentru data de 24 octombrie 2017 ora 14:00. (f.d. 210)

La fel, prin încheierea protocolară din 24 octombrie 2017 s-a înmânat reprezentantului apelantului copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2017, ședința de judecată fiind amânată pentru 31 octombrie 2017 ora 15:00, în vederea acordării apelantului termen pentru îndeplinirea cerințelor menționate în încheierea din 24 aprilie 2017. (f.d. 223)

La 31 octombrie 2017, Vieru Călin prin intermediul reprezentantului, avocatul Caldîba Vitalie a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 24 aprilie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și emiterea unei decizii prin care cererea privind scutirea de la plata taxei de stat în sumă de 7 816, 35 lei pentru depunerea cererii de apel să fie admisă.

A menționat că a luat cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 24 aprilie 2017 la 24 octombrie 2017.

Recurentul a invocat că la adoptarea încheierii, instanța de apel a interpretat eronat legea, și anume art. 85 alin. (4) CPC.

La fel, susține că instanța de apel a ignorat faptul că la materialele cauzei sunt probe care demonstrează situația materială precară a apelantului și imposibilitate achitării taxei de stat.

În susținerea recursului, avocatul recurentul s-a referit la cauzele CtEDO care prevăd că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv, îndeosebi atunci când cel care intenționează să exercite calea de atac este lipsit de resurse financiare.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Astfel, având în vedere că copia încheierii din 24 aprilie 2017 i-a fost înmânată reprezentantului recurentului, avocatul Caldîba Vitalie în cadrul ședinței

de judecată din 24 octombrie 2017, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 31 octombrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz la 21 noiembrie 2016, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoreiei Centru, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016, Vieru Călin, reprezentat de avocatul Caldîba Vitalie, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (4), invocând starea materială precară. (f.d. 195-196)

Drept urmare, prin încheierea din 24 aprilie 2017, instanța de apel a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și nu a dat curs apelului declarat de către Vieru Călin, acordându-i ultimului termen de 10 zile de la recepționare pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7 816,35 lei și explicându-i că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. Ședința de judecată fiind fixată pentru data de 04 iulie 2017 ora 11.00. (f.d. 204-205)

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC, care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de

recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, dispozițiile art. 85 alin (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 24 aprilie 2017, este întemeiată și justificată, deoarece apelantul Vieru Călin nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, în mărime de 7 816,35 lei.

De altfel, și argumentele invocate în recurs precum că, situația financiară precară face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu poate fi reținut de instanța de recurs, deoarece în confirmarea acestei susțineri apelantul nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar demonstra situația materială precară și care ar permite aplicarea prevederilor art. 85 alin. (4) CPC.

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională. Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985). Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 § 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa: cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă

valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției.(cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom §-61) și raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - quantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanti raportat la veniturile sale.

În consecința, se va remarca și faptul că quantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Față de cele ce preced, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, iar ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Vieru Călin, prin intermediul reprezentantului, avocatul Caldîba Vitalie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Peterson Nona împotriva lui Vieru Călin cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Visternicean

Judecători

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu